

Protokół

z kontroli kompleksowej przeprowadzonej w Ośrodku Pomocy Społecznej w Połańcu

I. Oznaczenie jednostki podlegającej kontroli:

Ośrodek Pomocy Społecznej w Połańcu jest gminną jednostką organizacyjną, utworzoną do realizowania zadań własnych i zleconych gminy z zakresu pomocy społecznej. Swoim obszarem działania obejmuje gminę, w której zamieszkuje 12 113 osób. Burmistrzem Miasta i Gminy jest Pan Jacek Tarnowski.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Połańcu został utworzony na mocy Uchwały Nr XXX/44/90 Miejsko - Gminnej Rady Narodowej w Połańcu z dnia 28 lutego 1990 roku w sprawie powołania jednostki budżetowej pod nazwą „Ośrodek Pomocy Społecznej w Połańcu”.

Ośrodek posiada własny REGON 005660451 i NIP 866-117-02-69.

Kierownikiem Ośrodka Pomocy Społecznej w Połańcu jest Pani Anna Wolska.

Ośrodek działa w oparciu o:

Statut Ośrodka Pomocy Społecznej przyjęty Uchwałą Nr XXIX/168/08 Rady Miejskiej w Połańcu z dnia 20 listopada 2008 roku w sprawie uchwalenia Statutu Ośrodka Pomocy Społecznej w Połańcu. ~~Zmiany do Statutu wprowadzone zostały Uchwałą Nr XXIII/154/12 Rady Miejskiej w Połańcu z dnia 9 lutego 2012 roku w sprawie zmiany uchwały Nr XXIX/168/08 Rady Miejskiej w Połańcu z dnia 20 listopada 2008 roku w sprawie uchwalenia Statutu OPS w Połańcu. Zmiany dotyczyły wprowadzenia zadań z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz obsługi techniczno – organizacyjnej zespołu interdyscyplinarnego. Kolejna zmiana do Statutu wprowadzona została Uchwałą Nr LV/358/14 Rady Miejskiej w Połańcu z dnia 20 marca 2014 roku w sprawie zmiany Uchwały z dnia 20 listopada 2008 roku w sprawie uchwalenia Statutu OPS w Połańcu. W § 2 Statutu Ośrodka widnieją uchylone w obecnym systemie prawnym ustawy: z dnia 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych oraz z dnia 22 marca 1990 roku o pracownikach samorządowych. Aktualnie obowiązujące to ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych i ustawa z dnia 21 listopada 2008 roku o pracownikach samorządowych. Podczas~~

*WŁ
s. Wolska*

zmiany Statutu należy dostosować publikatory ustaw do nowo obowiązujących na dzień wydania dokumentu.

Regulamin Organizacyjny Ośrodka Pomocy Społecznej w Połańcu będący załącznikiem do Zarządzenia Nr OPS.021.13.2014 Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Połańcu z dnia 17 kwietnia 2014 roku w sprawie wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Połańcu.

Uchwałę Nr XLV/299/13 Rady Miejskiej w Połańcu z dnia 28 sierpnia 2013 roku w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Zarządzenie nr 021.3.1.2014 z dnia 15 stycznia 2014 r. Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Połańcu w sprawie ustalenia kwoty odpłatności 1 godziny specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Zarządzenie Nr OPS.021.04.2014 z dnia 30 stycznia 2014 roku Ośrodka Pomocy Społecznej w Połańcu w sprawie wytycznych dla celów realizacji wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020.

Uchwałę Nr LIII/341/14 Rady Miejskiej w Połańcu z dnia 30 stycznia 2014 roku w sprawie ustanowienia wieloletniego programu osłonowego w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 - 2020.

Uchwałę Nr LIII/342/14 Rady Miejskiej w Połańcu z dnia 30 stycznia 2014 roku w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim programem wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 - 2020.

Uchwałę Nr LIII/343/14 Rady Miejskiej w Połańcu z dnia 30 stycznia 2014 roku w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnie pomocy w zakresie dożywiania w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub

żywności dla osób objętych wieloletnim programem wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 - 2020.

Zarządzenie Nr 19/2004 Burmistrza Miasta i Gminy Połaniec z dnia 4 maja 2004 roku w sprawie upoważnienia Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Połańcu do realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej.

II. Imię i nazwisko, stanowisko służbowe inspektorów oraz numer i data upoważnienia do przeprowadzenia kontroli:

Kontrolę przeprowadzili pracownicy Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach:

1. Renata Gwóźdź – starszy inspektor wojewódzki w Oddziale Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Gminnego - na podstawie upoważnienia do kontroli nr 386/2014 z dnia 17 kwietnia 2014 roku, wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach – Panią Renatę Segiecińską;
2. Barbara Smolanko – starszy inspektor wojewódzki w Oddziale Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Gminnego – koordynator kontroli - na podstawie upoważnienia do kontroli nr 387/2014 z dnia 17 kwietnia 2014 roku, wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach – Panią Renatę Segiecińską.

Kontrola została wpisana do *Zeszytu kontroli Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Połańcu* pod poz. 1/2014.

III. Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych:

Kontrolę przeprowadzono w dniach 28-30 kwietnia 2014 roku.

IV. Określenie przedmiotu kontroli i okresu objętego kontrolą:

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o przepisy ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), art. 22 ust. 8 ustawy z dnia

12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2013 r., Nr 00, poz. 182 ze zmianami) oraz przepisy rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r., Nr 61, poz. 543).

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2013 r. do dnia kontroli.

Przedmiotem kontroli była:

1. Struktura organizacyjna Ośrodka, kwalifikacje kadr.
2. Ocena realizacji zadań z zakresu administracji rządowej i zadań własnych gminy wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r., poz. 182 ze zm.) oraz monitoring zadań z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013 r., poz. 135).

V. Opis stwierdzonego w wyniku kontroli stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości oraz ich zakresu i skutków:

Ośrodek Pomocy Społecznej w Połańcu mieści się w budynku Urzędu Miasta i Gminy przy ul. Ruszcząńskiej 27; 28-230 Połaniec, tel. 15 865 04 20.

W wyniku przeprowadzonej wizytacji ustalono, że Ośrodek zajmuje siedem pomieszczeń do pracy z klientem. Pokoje wyposażone są w sprzęt umożliwiający wykonywanie pracy biurowej, warunki lokalowe dają klientom możliwość swobodnego przedstawiania swoich problemów w warunkach chroniących ich prywatność.

Głównymi problemami występującymi w środowisku, wymagającymi interwencji GOPS są: długotrwała lub ciężka choroba, bezrobocie, niepełnosprawność oraz ubóstwo.

Ad. 1. Struktura organizacyjna Ośrodka, kwalifikacje kadr.

Przedmiotem kontroli w zakresie zatrudnienia była kadra zatrudniona w obszarze pomocy społecznej (Zał. Nr 1 – Tabela dotycząca kadry zarządzającej i pracowników socjalnych).

W Ośrodku Pomocy Społecznej w Połańcu w obszarze pomocy społecznej zatrudnionych jest 9 pracowników, tj.: kierownik, 7 pracowników socjalnych oraz 1 pracownik świadczący specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami

*Wizyta
12 marca*

psychicznymi. Z pracowników socjalnych zatrudnionych w Ośrodku Pomocy Społecznej, siedmiu jest zatrudnionych na pełny etat, a jeden na pół etatu.

W toku przeprowadzonej kontroli ustalono, iż Kierownik posiada odpowiednie wykształcenie wymagane na zajmowanym stanowisku. Zgodnie z art. 122 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej ukończyła specjalizację w zakresie organizacji pomocy społecznej. Pracownicy socjalni oraz pracownik świadczący specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi, zatrudnieni w kontrolowanej jednostce legitymują się również właściwymi kwalifikacjami na zajmowanych stanowiskach.

Do obowiązków pracowników socjalnych należy: przyjmowanie zgłoszeń klientów o udzielenie pomocy społecznej, rozpoznawanie i diagnoza potrzeb socjalnych mieszkańców, przeprowadzanie wywiadów środowiskowych i kompletowanie niezbędnej dokumentacji do przyznawania świadczeń, wnioskowanie o udzielenie pomocy, prowadzenie akt osobowych klientów.

W trakcie przeprowadzonej kontroli w celu zbadania stanu zatrudnienia pracowników socjalnych wykorzystano następujący miernik:

- miernik: liczba mieszkańców miasta i gminy

liczba zatrudnionych pracowników socjalnych w OPS = $12\ 113/6,5 = 1\ 863$ osób.

Z powyższego wynika, iż stan zatrudnienia pracowników socjalnych na dzień kontroli jest zgodny z art. 110 ust. 11 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r., poz. 182 z późn. zm.), na jednego pracownika socjalnego przypada 1 863 mieszkańców.

Ad. 2. Ocena realizacji zadań własnych gminy dofinansowywanych z budżetu państwa

Zasiłki stałe.

Z informacji przekazanych przez Kierownika Ośrodka (Zał. Nr 2 – Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez OPS) oraz ze sprawozdania MPiPS-03 za rok 2013 wynika, iż pomoc w formie zasiłku stałego w 2013 roku przyznano dla **41 osób**, w tym dla **37 osób**

WEM

WEM

samotnych na łączną kwotę **181 695 zł**, za **32 osoby** opłacano składkę zdrowotną w wysokości **13 255 zł**. W roku 2014 na dzień kontroli zasiłek stały otrzymywały **33 osoby**, za **28 osób** Ośrodek opłaca składkę zdrowotną. Kwota wypłaconych w 2014 roku do dnia kontroli zasiłków wyniosła **56 890 zł**, a składek na ubezpieczenie zdrowotne **4 403 zł**.

Kontroli poddano losowo wybrane teczki z dokumentacją stałych zasiłkobiorców, na podstawie której wydano decyzje administracyjne nr:

OPS.8210.444.12.2013; OPS.8210.11.10.2012; OPS.8210.298.01.2013;
OPS.8210.20.10.2012; OPS.8210.24.01.2013; OPS.8210.483.12.2013; OPS.8210.29.10.2012;
OPS.8210.208.10.2012; OPS.8210.22.05.2013; OPS.8210.147.04.2014.

Dokumentacja prowadzona jest w teczkach osobowych opatrzonych imieniem i nazwiskiem oraz adresem klienta. Skontrolowana dokumentacja zawiera dokumenty potwierdzające opisaną w wywiadach sytuację rodzinną, zawodową, zdrowotną i materialną klienta oraz osób pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym. Dokumenty zawierają datę wpływu do ośrodka.

Przy zasiłkach stałych zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej sporządzano aktualizacje wywiadów środowiskowych nie rzadziej, niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych.

W kilku przypadkach zespół kontrolny odnotował, iż aktualizacja wywiadu sporządzana była na druku poprzedniej aktualizacji. Kontrolujący pouczyli pracowników jednostki, aby aktualizacje wywiadów sporządzane były na nowych drukach rodzinnych wywiadów środowiskowych.

W decyzjach przyznających świadczenia widniał aktualny na dzień wydania decyzji publikator ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego oraz rozporządzenia w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. W decyzjach, którym nadano rygor natychmiastowej wykonalności, widniał w podstawie prawnej art. 108 kpa, w postanowieniu i uzasadnieniu informowano klienta, iż decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na jeden z powodów wymienionych w art. 108 § 1 kodeksu postępowania administracyjnego.

Na uwagę zasługuje fakt, iż decyzje administracyjne posiadają obszerne uzasadnienie faktyczne i prawne.

Wojciech Szulc

Wew

W decyzjach informowano stronę o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji.

Decyzje o przyznaniu pomocy klientowi odbierali osobiście, potwierdzając ten fakt datą i podpisem.

Ośrodek opłacał składki na ubezpieczenie zdrowotne zgodnie z art.17 ust.1 pkt 20 ustawy o pomocy społecznej oraz art. 66 ust. 1 pkt 26 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

W stosunku do zasadności i trybu przyznanych świadczeń nie wniesiono zastrzeżeń.

Zasiłki okresowe.

Z informacji sporządzonej przez Kierownika OPS wynika, iż w roku 2013 pomoc okresową przyznano dla **385 rodzin**, natomiast w roku 2014 do dnia kontroli pomocy okresowej udzielono dla **186 rodzin**. Głównym powodem przyznania tej formy wsparcia było bezrobocie oraz długotrwała choroba.

Kontroli poddano losowo wybraną dokumentację osób objętych pomocą okresową, na mocy której wydano decyzje administracyjne o numerach:

OPS.8211.455.03.2014; OPS.8211.93.01.2014; OPS.8211.280.03.2014;
OPS.8211.75.11.2013; OPS.8211.536.07.2013; OPS.8211.611.11.2013;
OPS.8211.62.03.2014; OPS.8211.587.10.2013; OPS.8211.54.02.2014.

Ze skontrolowanych akt wynika, że na każdy wniosek o pomoc pracownicy socjalni sporządzali wywiad lub jego aktualizację (każdy wniosek posiadał datę wpływu). W aktach znajdują się m. in. aktualne dochody z zakładów pracy, odcinki emerytur i rent, zaświadczenia z powiatowych urzędów pracy.

W podstawie prawnej wydanych decyzji administracyjnych widniał aktualny publikator ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń z pomocy społecznej, upoważnienie Kierownika OPS do wydawania decyzji w pieniężnych indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej.

*Wojciech
Kowalski*

WKM

W przedmiotowych decyzjach informowano stronę o możliwości wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty doręczenia decyzji.

Na uwagę zasługuje fakt, iż Gmina dopłacała ze środków własnych do minimalnej wysokości zasiłku okresowego.

Do zasadności udzielanej pomocy nie wnosi się uwag. Wysokość świadczeń wypłacana zgodnie z art. 38 ustawy o pomocy społecznej.

Wieloletni program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”

Z informacji przekazanych przez Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Połańcu (Zał. Nr 2 – Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez OPS) oraz ze sprawozdania z realizacji programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” za rok 2013 wynika, iż pomocą w tym zakresie objęto ogółem **950 osób**. Całkowity koszt Programu wyniósł **121 932 zł**, w tym dotacja **308 711 zł** i środki własne **80 094 zł**. Pomoc w formie gorących posiłków otrzymało **ogółem 309 osób**, w tym 73 dzieci do 7 roku życia, 240 uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej oraz 2 osoby otrzymujące pomoc na podstawie art. 7 ustawy o pomocy społecznej. W 2013 roku Ośrodek objął pomocą w formie zasiłku celowego **722 osób z 229 rodzin** oraz **126 osób z 68 rodzin** świadczeniem rzeczowym. Koszt zasiłków celowych i świadczeń rzeczowych wyniósł **239 845 zł**. W 2014 roku do dnia kontroli OPS wydał decyzje administracyjne **355 osobom** w ramach Programu dożywiania.

Dożywianie prowadzone jest w niżej wymienionych placówkach oświatowych na terenie Miasta i Gminy Połaniec

Lp.	Nazwa szkoły	Liczba dożywianych uczniów	Cena posiłku	Rodzaj posiłku
1.	Publiczna Szkoła Podstawowa w Połańcu	143	3,50 zł	Obiad
2.	Publiczna Szkoła Podstawowa w Zrębinie	45	1,60 zł	Jeden gorący posiłek

*Opis
15.12.2014*

Wey

3.	Publiczna Szkoła Podstawowa w Ruszczy	25	3,50 zł	Obiad
	RAZEM	213		

Dodatkowo Ośrodek finansuje koszty posiłku 1 dziecka, które uczęszcza do szkoły poza terenem gminy Połaniec.

Pozytywnym jest fakt, iż we wszystkich szkołach na terenie Gminy Połaniec dzieci otrzymują gorący posiłek, co zgodne jest z ideą Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

Podczas kontroli sprawdzono losowo wybrane akta świadczeniobiorców dotyczące przyznanej *pomocy w formie zasiłków celowych* w ramach realizacji wieloletniego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, na podstawie których wydano decyzje administracyjne nr:

OPS.8224.10.2013; OPS.8224.24.08.2013; OPSOPS.8224.24.09.2013;
 OPS.8224.399.02.2014; OPS.8224.410.03.2013; OPS.8224.88.03.2014;
 OPS.8224.474.04.2014; OPS.8224.26.02.2014; OPS.8224.455.03.2014;
 OPS.8224.536.07.2013

oraz losowo wybrane akta świadczeniobiorców dotyczące przyznanej *pomocy w formie posiłku*, na podstawie których wydano decyzje administracyjne o numerach:

OPS.8224.114.02.2014; OPS.8224.89.09.2013; OPS.8224.359.03.2014;
 OPS.8224.35.09.2013; OPS.8224.428.03.2014; OPS.8224.64.08.2013; OPS.8224.87.07.2013;
 OPS.8224.77.08.2013; OPS.8224.455.03.2014.

W aktach stanowiących podstawę do przyznania pomocy znajduje się kompletna dokumentacja - aktualizacje wywiadów oraz pozostałe załączniki określające sytuację materialno-bytową osób i rodzin ubiegających się o pomoc. Pomoc w ramach Programu w 2013 roku przyznawana była w oparciu o przepisy ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, rozporządzenia w sprawie realizacji programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy

Handwritten signature

społecznej oraz Uchwały Nr XXXVIII/272/06 Rady Miejskiej w Połańcu w sprawie zasad przyznawania pomocy w formie dożywiania w ramach zadań własnych gminy i wieloletniego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. W 2014 roku natomiast w oparciu o przepisy ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, Uchwały Nr LIII/343/14 Rady Miejskiej w Połańcu w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnie pomocy w zakresie dożywiania w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności dla osób objętych wieloletnim programem wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020 oraz w związku z Uchwałą Nr 22 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 roku w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020.

W decyzjach widniały aktualne publikatory wymienionych aktów prawnych. W decyzjach, którym nadano rygor natychmiastowej wykonalności, widniał w podstawie prawnej art. 108 kpa, w postanowieniu i uzasadnieniu informowano klienta, iż decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na jeden z powodów wymienionych w art. 108 § 1 kodeksu postępowania administracyjnego.

Wysokość zasiłku celowego z Programu w 2013 roku określona była Zarządzeniem Nr 25/2012 Kierownika OPS w Połańcu z dnia 31 grudnia 2012 roku i wynosiła 3 zł dziennie na osobę. W 2014 roku wysokość ta określona jest Zarządzeniem Nr OPS.021.04.2014 z dnia 30 stycznia 2014 roku OPS w Połańcu i wynosi 90 zł na osobę miesięcznie.

Bardzo pozytywnym jest fakt, iż kryterium dochodowe uprawniające do przyznania pomocy w ramach Programu dożywiania zostało podwyższone do 200 %.

Do zasadności przyznanej pomocy nie wniesiono zastrzeżeń.

Jakość usług opiekuńczych na terenie gminy ze szczególnym uwzględnieniem usług świadczonych na rzecz osób niepełnosprawnych, przewlekle chorych lub osób w podeszłym wieku.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Połańcu realizuje usługi opiekuńcze, które w myśl art. 50 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej są usługami, obejmującymi pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza

Amali
Smolec

pielęgnację oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze określa Uchwała Nr XLV/299/13 Rady Miejskiej Połańcu z dnia 28 sierpnia 2013 roku w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Koszt 1 godziny usługi opiekuńczej i specjalistycznej usługi opiekuńczej wynosi 2,5 % najniższej emerytury.

Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w formie zaspokojenia niezbędnych i codziennych potrzeb życiowych, opieki higienicznej oraz w miarę możliwości zapewnienia kontaktu z otoczeniem osobom samotnym oraz w miarę możliwości osobom i rodzinom, które wymagają pomocy innych osób, a rodzina takiej pomocy nie może zapewnić. Usługi przyznawane są decyzją administracyjną na podstawie wniosku złożonego przez osoby zainteresowane oraz wywiadu środowiskowego wraz z niezbędną dokumentacją. Osoby korzystające z usług opiekuńczych ponoszą odpłatność w zależności od posiadanego dochodu, nieodpłatnie usługi świadczone są w przypadkach, kiedy dochód osoby samotnie gospodarującej lub osoby w rodzinie nie przekracza ustawowego kryterium dochodowego. W decyzji administracyjnej wydawanej przez Kierownika OPS zawarte są: okres świadczenia usług, ilość godzin, wysokość odpłatności, termin i miejsce dokonywania opłaty za świadczone usługi.

Usługi realizowane są przez dwie opiekunki zatrudnione na umowę o pracę przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Połańcu.

W roku 2013 usługi świadczone były na rzecz 20 osób, w roku 2014 do dnia kontroli z tej formy pomocy skorzystało 26 osób.

Sprawdzono następujące akta spraw:

OPS.8225.02.2014; OPS.8225.253.02.2014; OPS.8225.258.01.2014; OPS.8225.15.01.2014; OPS.8225.120.01.2014; OPS.8225.441.03.2014.

W aktach klientów znajdują się m. in.: wniosek, wywiad lub jego aktualizacja, odcinki rent i emerytur, zaświadczenia o wysokości dochodów, oświadczenia klientów, decyzje administracyjne. W podstawie prawnej dwóch decyzji administracyjnych zespół kontrolny

WŁ
S. Kuleg

odnotował brak upoważnienia Kierownika do wydawania decyzji w zakresie pomocy społecznej.

Do zasadności udzielanej pomocy nie wnosi się uwag.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Połańcu realizuje zadanie związane ze świadczeniem specjalistycznych usług opiekuńczych (art. 18 ust. 1 pkt 3 ustawy o pomocy społecznej) dla osób z zaburzeniami psychicznymi w ramach zadań zleconych z zakresu administracji rządowej. W myśl art. 50 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do poszczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym. Rodzaje specjalistycznych usług opiekuńczych, kwalifikacje osób świadczących te usługi oraz warunki i tryb ustalania i pobierania opłat za specjalistyczne usługi świadczone osobom z zaburzeniami psychicznymi, jak również warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia z tych opłat, ze względu na szczególne potrzeby osób korzystających z usług, reguluje rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 roku w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. z 2005 roku Nr 189, poz. 1598 ze zm.). Na każdy rok budżetowy wydawane jest Zarządzenie Kierownika OPS w Połańcu w sprawie ustalenia kwoty odpłatności za 1 godzinę specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi. W 2013 roku wg zarządzenia na ten rok koszt 1 godziny specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi wynosił 21,83 zł, natomiast w roku 2014 wg zarządzenia z 2014 roku 1 godzina specjalistycznej usługi wynosi 24,36 zł.

Kontrolowana jednostka specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi w miejscu zamieszkania w 2013 roku świadczyła u 7 osób, w roku bieżącym z tej formy pomocy korzysta również 7 osób. Usługi te świadczone są przez osoby z odpowiednim przygotowaniem zawodowym, zatrudnione przez Ośrodek w ramach umowy o pracę.

Sprawdzono akta, na podstawie których wydano decyzje administracyjne nr:

OPS.8225.122.01.2014; OPS.8225.89.01.2014; OPS.8225.250.01.2014;
OPS.8225.257.01.2014; OPS.8225.285.01.2013.

W aktach klientów znajdują się m. in.: wnioski klientów, wywiad lub jego aktualizacja, odcinki rent i emerytur, zaświadczenia o wysokości dochodów, oświadczenia

klientów, zaświadczenia z poradni zdrowia psychicznego, karty leczenia szpitalnego, orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, decyzje administracyjne.

Do trybu i zasadności udzielonej pomocy nie wnosi się zastrzeżeń.

Osoby wymagające opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niezdolne do samodzielnego funkcjonowania w środowisku, którym nie można było zapewnić niezbędnej pomocy usługowej i opiekuńczej w miejscu zamieszkania, Ośrodek skierował do domu pomocy społecznej. W 2013 Ośrodek skierował do DPS 8 osób, koszt udzielonej na ten cel pomocy wyniósł **136 668 zł**.

Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych i zasiłków celowych specjalnych.

Zgodnie z art. 39 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej OPS w Połańcu przyznaje zasiłki celowe, celem zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu. Zgodnie z art. 41 ust. 1 cytowanej ustawy Ośrodek udziela również w szczególnie uzasadnionych przypadkach specjalnych zasiłków celowych osobie lub rodzinie w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny, które nie podlegają zwrotowi.

Kontrolowana jednostka w roku 2013, jak wynika z informacji przekazanych przez Kierownika OPS (Zał. Nr 2 - Ustalenia dotyczące Realizacji zadań przez OPS) objęła **142 osoby** zasiłkiem celowym na łączną kwotę **77 443 zł** oraz **312 osób** na kwotę **211 211 zł** **specjalnym zasiłkiem celowym**. W roku 2014 do dnia kontroli wsparciem w formie zasiłku celowego objęto **63 osoby** na kwotę **24 890 zł** oraz **213 osób** na kwotę **78 373 zł** **specjalnym zasiłkiem celowym**. Zasiłki celowe przyznawane były w szczególności na leczenie, żywność, zakup leków, zakup opału, opłatę za energię elektryczną. Najczęstszym powodem ubiegania się o zasiłek celowy specjalny były wydatki na pokrycie kosztów leczenia oraz zakup opału.

Podczas kontroli sprawdzono losowo wybrane akta:

Zasiłki celowe – OPS.8212.7.02.2014; OPS.8212.15.01.2014; OPS.8220.24.01.2013; OPS.8220.24.08.2013; OPS.8220.24.09.2013; OPS.8212.560.09.2013; OPS.8212.64.02.2014; OPS.8220.474.04.2014; OPS.8212.30.04.2014; OPS.8220.374.08.2013.

Zasiłki celowe specjalne – OPS.8212.405.02.2014; OPS.8212.374.11.2013;
OPS.8212.426.04.2014; OPS.8212.581.10.2013; OPS.8212.527.07.2013;
OPS.8212.515.06.2013; OPS.8212.635.12.2013.

W skontrolowanych aktach znajdowały się wymagane dokumenty niezbędne do ustalenia sytuacji rodzinnej, zdrowotnej i materialnej osoby lub rodziny.

W decyzjach na zasiłki celowe i specjalne zasiłki celowe w podstawie prawnej widniały aktualne publikatory ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej oraz upoważnienie Kierownika OPS do wydawania decyzji w zakresie pomocy społecznej.

W decyzjach, którym nadano rygor natychmiastowej wykonalności, widniał w podstawie prawnej art. 108 kpa, w postanowieniu i uzasadnieniu informowano klienta, iż decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na jeden z powodów wymienionych w art. 108 § 1 kodeksu postępowania administracyjnego.

W dwóch przypadkach zasiłków celowych zespół kontrolny odnotował, iż aktualizacja wywiadu sporządzana była na druku poprzedniej aktualizacji. Kontrolujący pouczyli pracowników jednostki, aby aktualizacje wywiadów sporządzane były na nowych drukach rodzinnych wywiadów środowiskowych.

Strony informowane były o możliwości wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Kielcach w ustawowo przyjętym terminie.

Zespół inspektorów nie wniósł zastrzeżeń do zasadności udzielonego wsparcia.

Kontrola jakości pracy socjalnej poprzez analizę indywidualnych przypadków ze szczególnym uwzględnieniem wykorzystania instrumentów pracy socjalnej - kontraktu socjalnego.

Praca socjalna (art. 45 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej) jest świadczona na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Wymogi jej prowadzenia określa art. 6 pkt 12 cyt. wyżej ustawy, gdzie określono ją jako działalność zawodową mającą na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie przez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

WOL

W Ośrodku Pomocy Społecznej w Połańcu praca socjalna realizowana jest zarówno w środowisku jak i na terenie Ośrodka. W ramach pracy socjalnej pracownicy socjalni informują podopiecznego o jego prawach, możliwościach, przysługujących mu świadczeniach, obowiązkach, możliwościach, które mogą się przyczynić do poprawy jego sytuacji życiowej. Pracownicy często pomagają klientom w załatwianiu spraw urzędowych (np. wyrobienie dowodu osobistego, rejestracja w powiatowym urzędzie pracy, złożenie dokumentów w celu ustalenia stopnia niepełnosprawności). Pracownicy socjalni opierają się również w swojej pracy na wspieraniu, czyli odnajdowaniu z klientem jego problemu. Odpowiednio pokierowana rozmowa, poczucie klienta, iż nie jest osamotniony może prowadzić do perswazji. Pracownicy uświadamiają podopiecznym, gdzie szukać pomocy, informują o możliwościach zmiany, kierują do odpowiednich komórek, jednostek. Pracownicy socjalni kontrolowanej jednostki w swojej pracy prowadzą także monitoring, który ma na celu kontynuację współpracy mającej doprowadzić do poprawy sytuacji klienta. Często podejmują współpracę z Policją, lekarzami rodzinnymi, pielęgniarkami, kuratorami sądowymi i społecznymi opiekunkami w celu wspólnego wejścia w dane środowisko.

Jednym z narzędzi pracy socjalnej z osobami ubiegającym się o pomoc jest kontrakt socjalny, który ma na celu zobowiązanie zainteresowanego do podjęcia wspólnie z pracownikiem socjalnym określonych działań zmierzających do poprawy trudnej sytuacji życiowej. W ramach prowadzonej pracy socjalnej w 2013 roku pracownicy socjalni OPS zawarli 21 kontraktów socjalnych, w których pomocą zostało objętych 81 osób.

Monitorowanie sposobu wdrażania ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Połańcu realizuje zadania wynikające z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Uchwałą Nr XXIX/168/08 Rady Miejskiej w Połańcu z dnia 20 listopada 2008 roku w sprawie uchwalenia Statutu Ośrodka Pomocy Społecznej w Połańcu wprowadzono w zakresie realizacji zadań – wykonywanie zadań wynikających z w/w ustawy.

W kontrolowanym Ośrodku zatrudniono czterech asystentów rodziny, którzy obejmują wsparciem i pomocą 20 rodzin. OPS w Połańcu pozyskał środki finansowe na zatrudnienie asystentów w ramach Resortowego programu wspierania rodzin i systemu pieczy zastępczej.

Wnioski z przeprowadzonej kontroli:

W trakcie przeprowadzonej kontroli kompleksowej w OPS w Połańcu ustalono, iż pomoc w formie zasiłku stałego, okresowego, celowego i posiłku z programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, zasiłku celowego oraz specjalnego zasiłku celowego przyznano celowo i zasadnie. W aktach znajdują się m. in.: zaświadczenia z PUP, zakładów pracy o wysokości dochodów, odcinki rent i emerytur, oświadczenia klientów, karty leczenia szpitalnego, orzeczenia o stopniu niepełnosprawności.

Kierownik OPS w Połańcu posiada odpowiednie wykształcenie na zajmowanym stanowisku. Pracownicy socjalni oraz pracownik świadczący specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi zatrudnieni w kontrolowanej jednostce posiadają również właściwe kwalifikacje do wykonywania zawodu.

Stan zatrudnienia pracowników socjalnych na dzień kontroli jest zgodny z art. 110 ust. 11 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, na jednego pracownika socjalnego przypada 1 863 mieszkańców.

W § 2 Statutu Ośrodka widnieją uchylone w obecnym systemie prawnym ustawy: z dnia 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych oraz z dnia 22 marca 1990 roku o pracownikach samorządowych. Aktualnie obowiązujące to ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych i ustawa z dnia 21 listopada 2008 roku o pracownikach samorządowych. Podczas zmiany Statutu należy dostosować publikatory ustaw do nowo obowiązujących na dzień wydania dokumentu.

Warunki lokalowe dają klientom możliwości swobodnego przedstawiania swoich problemów w warunkach chroniących ich prywatność.

W kilku przypadkach zasiłków stałych oraz w dwóch przypadkach zasiłków celowych zespół kontrolny odnotował, iż aktualizacja wywiadu sporządzana była na druku poprzedniej aktualizacji. Kontrolujący pouczyli pracowników jednostki, aby aktualizacje wywiadów sporządzane były na nowych drukach rodzinnych wywiadów środowiskowych.

W decyzjach przyznających świadczenia widniał aktualny na dzień wydania decyzji publikator ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego oraz

*Wniosek
z dnia 12.12.2014
W. Kuciel*

W

rozporządzenia w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

W podstawie prawnej dwóch decyzji administracyjnych wydanych na usługi opiekuńcze zespół kontrolny odnotował brak upoważnienia Kierownika do wydawania decyzji w zakresie pomocy społecznej.

W decyzjach, którym nadano rygor natychmiastowej wykonalności, widniał w podstawie prawnej art. 108 kpa, w postanowieniu i uzasadnieniu informowano klienta, iż decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na jeden z powodów wymienionych w art. 108 § 1 kodeksu postępowania administracyjnego.

Bardzo pozytywnym jest fakt, iż kryterium dochodowe uprawniające do przyznania pomocy w ramach Programu dożywiania zostało podwyższone do 200 %, a także, iż we wszystkich szkołach na terenie Miasta i Gminy Połaniec dzieci otrzymują gorący posiłek, co zgodne jest z ideą Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

Na uwagę zasługuje fakt, iż Gmina dopłacała ze środków własnych do minimalnej wysokości zasiłku okresowego.

W Ośrodku Pomocy Społecznej w Połańcu kontrakt socjalny jest wykorzystywany jako instrument pracy socjalnej poza PO KL.

W kontrolowanym Ośrodku zatrudnionych jest 4 roku asystentów rodziny, którzy mają pod opieką 20 rodzin.

VI. Ustaleń kontroli dokonano w oparciu o:

- sprawdzoną dokumentację oraz informacje i wyjaśnienia udzielone przez Kierownika Ośrodka oraz pracowników socjalnych.

Treść protokołu i wnioski wynikające z kontroli omówiono z Kierownikiem placówki.

VII. Pouczenie o prawie i terminie zgłoszenia zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli oraz o prawie do odmowy podpisania protokołu:

Kierownik jednostki podlegającej kontroli może odmówić podpisania protokołu kontroli, składając w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyny tej odmowy. Odmowa podpisania protokołu kontroli nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu

*Opis
K. Koles*

10/1

przez zespół inspektorów i sporządzenia zaleceń pokontrolnych. Kierownikowi jednostki podlegającej kontroli przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do dyrektora właściwego, do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu kontroli, termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi jednostki podlegającej kontroli stanowiska dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego wobec zastrzeżeń. Pisemne zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole kontroli są poddawane analizie przez kontrolujący daną jednostkę zespół inspektorów (§ 16 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej Dz. U. nr 61 poz. 543).

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, jeden egzemplarz za poświadczaniem odbioru otrzymuje Kierownik jednostki podlegającej kontroli, drugi włącza się do akt kontroli.

Załączniki do protokołu:

1. Tabela dotycząca kadry zarządzającej, pracowników socjalnych oraz świadczących specjalistyczne usługi opiekuńcze.
2. Tabela sporządzona przez Kierownika OPS pt. „Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez OPS”.

Protokół podpisali:
Ze strony kontrolującej: **ŚWIĘTOKRZYSKI
URZĄD WOJEWÓDZKI
w KIELCACH**
Wydział Polityki Społecznej
25-516 Kielce, ul. Al. IX Wieków Kielc 3

1. Renata Gwóźdź

2. Barbara Smolanko

Ze strony kontrolowanej:

odbiorem odbioru 2.06.2014r.

Kielce, dnia 27.05.2014 r.

Data podpisania protokołu:

ZUP. WOJEWODY ŚWIĘTOKRZYSKIEGO
Renata Gwóźdź
mgr Renata Gwóźdź
Z-CA DYREKTORA
WYDZIAŁU POLITYKI SPOŁECZNEJ

KIEROWNIK
Ośrodka Pomocy Społecznej
Anna Wolska
mgr Anna Wolska

**OŚRODEK
POMOCY SPOŁECZNEJ**
ul. Ruszczańska 27, 28-230 Polaniec
tel. 865-04-20, fax 865-56-60
NIP 866-117-02-40